

Nú sleppa ung ið misnýta rúsevni í viðgerð

Tey sum arbeiða við ungum skríggja eftir einum tilboði sum hesum, tí í Føroyum eru nógv heilt ung, sum verða slept uppá fjall og onga hjálp fáa, sigur Leivur á Lakjuni, sálarviðgerði á Bláa Krossi um nýggju rúsevnisviðgerðina, ið Blái Krossur fer at bjóða teimum ungu, ið eru frá 15-18 ár.

ANNIKA KUNOY IM

Viðgerðinar, ið Blái Krossur vanliga bjóðar, eru ætlaðar vaksnum yvir 18 ár. Hetta, at bjóða viðgerð til ung undir 18 ár er nýtt, og er ongantíð roynt í Føroyum fyrr. Leivur á Lakjuni sigur, at nógv av teimum, ið hava fingið viðgerð á Bláa Krossi greiða frá lívsleið síni og siga, at tey byrjaðu at rúsa seg sum 10-12 ára gomul.

Í veruleikanum er tørvur á viðgerð til børn og ung, ið eru undir 15 ár, men lógarmessiga er tað ikki líka lætt at seta á stovn, tá talan er um børn undir 15 ár.

– Fáa vit tó fyrispurning frá onkrum, sum er undir 15 ár, so siga vit ikki nei av teirri orsök, staðfestir hann.

Á Bláa Krossi fyrireika tey nú nýggja ambulanta ungdóms-tilboðið, og ætlanin er, at fyrsta skeiðið byrjar um ein góðan mánað.

Tveir nýggir sálarfrøðingar eru settir í starv, sum skulu arbeiða við teimum ungu og foreldrum teirra.

Hann greiðir frá, at Blái Krossur longu hevur fingið onkran fyrispurning, og at áhugi er fyri

ungdómsviðgerðini, tey nevna DAT-UNG, sum stendur fyri dialektisk atferðar terapi. Hetta er ein viðurkendur og vísindaliga grundaður sálarfrøðiligur viðgerðarháttur, sum psykiatrisk depilin millum annað eisini brúkar í arbeiðinum har.

Blái Krossur hevur verið í samband við bæði barnaverndina og aðrar stovnar, ið gera ungdómsarbeiði, og tað er heilt víst, at tørvurin fyri hesum er í føroyska samfelagnum.

– Ofta halda tey ungu tó ikki, at tey hava ein trupulleika, og ein rúsevnistrupulleiki hjá einum ungum fólki er eisini ofta ein ábending um aðrar størri trupulleikar, sigur hann.

Tá Leivur á Lakjuni verður biðin um at definera rúsevnismisnýtslu hjá ungdómi, so greiðir hann frá, at tað ikki altið snýr seg um mongdirnar av rúsevni men um,

hvussu rúsevnisnýtslan ávirkar brúkaran og tey, ið eru rundan um.

– Tað hjálpir ikki at spyrja, hvussu nógvar øl ein drekkur, ella hvussu nógv hassj ein roykir. Betur er at spyrja, hvussu rúsevnini verða nýtt, um tey verða nýtt til kensluregulering ella sjálvsmedisinerung og hvussu tey ávirka teg og tíni nærmastu, sigur Leivur á Lakjuni.

Hann heldur, at tað er umráðandi at taka rúsevnismisnýtslu hjá teimum ungu í álvara, og greiðir frá, at foreldur og avvarðandi ofta ikki leggja upp í rúsevnisnýtsluna hjá teimum ungu, tí tey eru bangin fyri at stoyta tey burtur, um forholdið millum partarnar longu er viðkvæmt.

– Men so verður man ein stuðlandi partur av misnýtsluni, staðfestir hann.

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Brúk fyri meir enn ambulantari viðgerð

– Børn og ung hava brúk fyri meir enn ambulantari viðgerð, tí tað er torført, at fáa ungdómar at síggja, at tey hava eitt rúspróblem og at skilja, hvat tað kann leiða til, heldur Hildur Hermansen, leiðari á Barnaheiminum

ANNIKA KUNOY IM

– Vit hava eisini tær royndirnar og ta vitanina, at tað er børn í samfelag okkara, sum hava tørv á rúsevnisviðgerð, sigur Hildur Hermansen, leiðari á Barnaheiminum.

Hon fegnast um tilboðið, ið Blái Krossur nú fer at bjóða ungum úr 15 til 18 ár, tí onki annað tilboð til ung við rúsevnistrupulleikum er í landunum. Hon heldur tó, at meiri átti at verði gjørt við júst hendan trupulleikan frá landsins síðu, og móguliga átti heilsumálaráðið at havt ein stovn undir sær, ið veitti

ungum og børnum við slíkum trupulleikum hjálpina, tey hava fyri neyðini.

Rúsevnisviðgerðin til børn og ung, ið Blái Krossur nú fer undir at bjóða er ambulent, og Hildur Hermansen heldur, at ung við rúsevnistrupulleikum í Føroyum hava tørv á einum størri inntrivi og at verða tikin úr destruktiva umhvørvinum, tey eru í.

– Børn og ung hava brúk fyri meir enn ambulantari viðgerð, tí tað er torført, at fáa ungdómar at síggja, at tey hava eitt rúspróblem og at skilja, hvat tað kann leiða til, sigur hon.

Hon leggur afturat, at hon

heldur, at Blái Krossur er á rættari leið, men at hon hevur ynski um størri avrúsingartilboð til tey helt ungu.

Ongi føroysk tøl eru fyri, hvussu nógv børn og ung í Føroyum hava rúsevnistrupulleikar og tørv á viðgerð, men tey tað er ongin ivi um, at tørvurin er har, heldur hon.

Tað er umráðandi, at børn og heilt ung, ið eru bundin at ella nýta rúsevni fáa ta hjálp, teimum tørvar. Hildur Hermansen sigur, at tey eru ikki mong í tali, men at tað millum annað ikki er óvanligt at síggja ávirkaði børn í býnum fríggja- og leygarkvöld.

Tað eru aloftast umstøðurnar,

ið gera at rúsevnisnýtsla verður ein trupulleiki, og tá børn nýta rúsevni, er tað eitt sólarklárt tekin um, at okkurt álvarsligt er áfatt, sigur hon.

– Talan er ikki um børn, sum hava tryggjar umstøður. Ofta eru tað børn, ið ganga fyri seg sjálvi ella børn, ið eru harðskapsrakt, sigur hon.

– Hetta síggja Náttarravnarnir javnan, staðfestir hon, og leggur afturat, at tá ein sær rúsaði børn, so eigur man at boða frá við tað sama.

– Man burdi kunnað farið til

familjuna beinanvegin og spurt, hvat hetta er fyri nakað. Tað skal eitt inntriv til við tað sama, so barnið ikki verður tengt at rúsevnum, sigur hon

– Sær man eitt 12 ára gamalt barn, sum hevur drukkið, so hevur man fráboðanarskyldu. Eitt rúsað barn er eitt sera álvarsligt tekin, og eg haldi at fleiri skilja ikki, hvussu álvarsligt tað veruliga er, leggur hon afturat.

ANNIKA@SOSIALURIN.FO